

8.3.2013

Eduskunta / Sivistysvaliokunta

Viite: Seuraavat asiakirjat:

HE 9/2013,

Hyvä korkeakoululiikunta – Suositukset -raportti

LAUSUNTO / AMMATTIKORKEAKOULU-UUDISTUS (HE 9/2013)

Opiskelijoiden Liikuntaliitto (OLL) ry esittää kunnioittavasti lausuntonaan ammattikorkeakoulu-uudistukseen liittyvistä lakiesityksistä seuraavaa:

1) Suora lakikirjaus edelleen suoriin tapa parantaa liikuntapalveluja

Mielestämme liikuntapalveluiden järjestämisvastuun kirjaaminen suoraan ammattikorkeakoululakiin on suoriin tapa parantaa ammattikorkeakoulujen liikuntapalveluja.

Lakikirjaus voidaan tehdä ainakin kahdella, aiemmin esittämällämme tavalla:

- Lisätään lakiin uusi pykälä liikuntapalveluiden järjestämisestä:

TAPA 1. Liikuntapalveluille oma pykälä:

42 b § *Ammattikorkeakoulun liikuntapalvelut*

Ammattikorkeakoulujen tulee huolehtia ammattikorkeakoulun jäsenten liikuntapalveluiden järjestämisestä. Ammattikorkeakoulut voivat järjestää liikuntapalvelut yhteistyössä muiden korkeakoulujen kanssa.

- Vaihtoehtoisesti palvelut voidaan sisällyttää pykälään 4 § ja sen perusteluihin:

TAPA 2. Hyvinvoinnin sisällyttäminen ammattikorkeakoulujen tehtäviin (lisäys ISOILLA KIRJAIMILLA):

4 § *Ammattikorkeakoulujen tehtävät*

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin, tukea yksilön ammatillista kasvua ja harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa. Tehtäviään hoitaessaan ammattikorkeakoulujen tulee edistää elinikäistä oppimista JA AMMATTIKORKEAKOULUYHTEISÖN HYVINVOINTIA.

Tässä vaihtoehdossa ko. pykälän yksityiskohtaisiin perusteluihin tulee sitten edelleen avata, että ammattikorkeakouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen sisältää myös liikuntapalveluiden järjestämisen.

2) Liikunnan sisällyttäminen toimilupaprosessiin askel oikeaan suuntaan

OLL:n mielestä hallituksen esityksessä (HE 9/2013) oleva liikuntapalveluiden sisällyttäminen uudistuvien ammattikorkeakoulujen toimilupaprosessiin on askel oikeaan suuntaan. OLL pitää hallituksen esitystä hyvänä siinä, että jatkossa ei Suomessa voi toimia yhtäkään ammattikorkeakoulua, jossa liikuntapalveluja ei ole huolehdittu kuntoon. Tällä hetkellä useissa nykyisissä ammattikorkeakouluissa liikuntapalvelut ovat heikot, eikä niiden kehittämiseen panosteta.

Asian jatkovalmistelussa on äärimmäisen tärkeää kiinnittää huomioita liikuntapalveluista edellytettävän selvityksen laatuun ja vaikuttavuuteen. Selvityksen tulee sisältää kuvaus siitä, kuinka uudessa ammattikorkeakoulussa liikuntapalvelut järjestetään vähintään korkeakoululiikunnasta annettujen suositusten tasoisesti. (<http://www.oll.fi/edunvalvonta/suosituksset/>)

Keskeisimmät selvityksessä edellytettävät kohdat ovat:

- **Liikuntapalveluiden rahoitus**
(Suositus: *Korkeakoulu panostaa korkeakoululiikuntaan (poislukien opiskelijoiden mahdollinen omarahoitusosuus) vähintään 30 euroa / opiskelija / vuosi.*)
- **Henkilöstöresurssit**
(Suositus: *Korkeakoulussa on vähintään yksi korkeakoululiikunnasta ja sen suunnittelusta vastaava päätoiminen työntekijä / 5000 opiskelijaa.*)
- **Liikuntatilat**
(Suositus: *Korkeakoululiikunnalle on käytössä vähintään yksi liikuntatila (=laskennallisesti 60 h liikuntatiloja / vko tarkoituksenmukaiseen aikaan). Korkeakoululla on käytössään vähintään ns. perusliikuntatilat (esim. kunto-, jumppa- ja palloilusalit.)*
- **Vähän liikkuvien opiskelijoiden liikunnan edistäminen ja tukeminen**
(Suositus: *Korkeakoulut rakentavat liikuntapalvelunsa siten, että uusien opiskelijoiden ja erityisesti uusien liikkujien kynnys mukaantulolle on mahdollisimman matala. Korkeakoululiikunta ja opiskeluterveydenhuolto rakentavat yhteisen liikunta- ja terveysneuvontapalveluketjun vähän liikuntaa harrastavien tueksi*)

OLL vaatii, että Sivistysvaliokunta tuo mietinnössään selkeästi esille sen, että toimilupahakemuksissa edellytettävien asioiden, mukaan lukien liikuntapalveluiden järjestäminen, toteutuminen on varmistettava.

3) Asian yhteiskunnallisesta merkityksestä

Haluamme lopuksi vielä tuoda esille asian laajemman yhteiskunnallisen viitekehyksen. Liikuntapalveluiden sisällyttämistä korkeakoululainsäädäntöön ei tule mielestämme käsitellä ainoastaan korkeakoululaitoksen sisäisenä asiana. Asiassa kannattaa huomioida myös liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden edistäminen elämänkaaren kaikissa vaiheissa ja niihin vaikuttavissa instituutioissa.

Ammattikorkeakoulut ja yliopistot ovat nykyään suomalaisessa yhteiskunnassa merkittävin nuorten aikuisten ikäryhmän usean vuoden ajan saavuttava instituutio. Kun 1970 -luvulla korkeakouluissa opiskeli vain alle 10 prosenttia nuorista aikuisista, niin tällä hetkellä luku on jo vajaat 50%. Tästä syystä myös korkeakoulujen hyvillä ja ajanmukaisilla liikuntapalveluilla on aiempaa suurempi yhteiskunnallinen vaikutus. Kun tähän lisätään vielä se tosiasia, että tämän päivän opiskelijat ovat huomisen työntekijöitä ja -antajia, niin hyvillä opiskeluympäristön liikuntapalveluilla ja opiskeluaikaisilla liikuntatottumuksilla on varmasti olennainen myönteinen vaikutus myös tulevaisuuden työyhteisöjen liikuntaan ja liikuntaolosuhteisiin.

Näin ollen voidaankin todeta, että liikunta-asioiden huomioiminen – joko suorana lakikirjauksena tai muulla tavoin – ei ole tärkeää pelkästään paremman korkeakoululaitoksen rakentamisen vaan paremman ja myös fyysisesti kestävämmän yhteiskunnan näkökulmasta.

Opiskelijoiden Liikuntaliitto (OLL) ry

Teemu Myllärinen
puheenjohtaja

Hilkka Laitinen
pääsihteeri

Lisätietoja: Korkeakoululiikunnan asiantuntija Jussi Ansala, jussi.ansala@oll.fi, p. 044 7800 214

Opiskelijoiden Liikuntaliitto ry (OLL) on vuonna 1924 perustettu valtakunnallinen opiskelija- ja korkeakoululiikunnan yhteistyö- ja edunvalvontaorganisaatio, joka edustaa Suomen kaikkia yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoita. OLL toimii myös opiskelijahuippu-urheilun koordinaattorina ja lähettää Suomen joukkueet kansainvälisiin arvokisoihin. OLL:n tarkoituksena on opiskelijoiden hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden, opiskelukyvyn ja terveyden edistäminen liikunnan avulla. OLL:n tavoitteena on korkeakoulujen liikuntaolosuhteiden ja -kulttuurin vahvistuminen.